

Blahořečení františkánských mučedníků

Bedřicha Bachsteina a 13 druhů

Homílie¹

Angelo Card. Amato, SDB

1. I když jsou Církev a Řád menších bratří františkánů zarmouceny tragickým koncem těchto svých synů, dnes se radují z oslavení nových mučedníků, kteří doslova prožili to, co říká Ježíš: „*Blahoslavení jste, když vás budou lidé nenávidět, když vás vyloučí (ze svého středu), potupí a vaše jméno vyškrtnou jako prokleté kvůli Synu člověka. Radujte se v ten den a jásejte, máte totiž v nebi velkou odměnu*“ (Lk 6,22-23).

Tato slova okamžitě nastiňují konkrétní pozadí každé evangelizace, která vyvolává násilnou reakci temnot bouřících se proti světlu pravdy a spravedlnosti. Proto apoštol Petr ve svém listě povzbuzuje věřící takto: „*I kdybyste museli trpět pro spravedlnost, blaze vám! Nebojte se jich, když vám vyhrožují, a nedejte se zneklidnit. Mějte v srdci posvátnou úctu ke Kristu jako k Pánu a buďte stále připraveni obhájit se před každým, kdo se vás ptá po důvodech vaší naděje*“ (1Pt 3,14-15).

V dějinách církve mučednictví zůstává konstantou a blahoslavenství v pronásledování je drahocenným znamením *následování Krista (sequela Christi)*. Když totiž mučedníci jako Štěpán, apoštolové a všichni svědkové víry, během dvou tisíc let křesťanství zabíjí v *nenávisti k víře (in odium fidei)*, svého mistra a Pána následovali, zpečetili svou věrnost evangeliu krví.

V duchovní síle mučedníků Pán Ježíš ukazuje moc své milosti, která dává bezbranným schopnost snášet jakoukoli křivdu a jakékoli trýznění.

Ve svých pronásledovaných a zabitých synech církev projevuje vitalitu svaté matky, která klade odpor nenávisti, temnotám a násilnosti zla, a to překypující silou lásky a odpuštění. A dělá to pokorně, jak ji k tomu povzbuzuje apoštol Petr:

¹ V pražské katedrále 13. října 2012 u příležitosti blahořečení františkánských mučedníků, Bedřicha Bachsteina a 13 druhů.

„(Dělejte to) ovšem s jemností a skromností. Musíte však mít přitom sami dobré svědomí! Pak se budou muset zastydět za své špatné řeči ti, kdo pomlouvají vaše dobré křesťanské chování. Je přece lépe, abyste snášeli utrpení – chce-li to tak Bůh – za to, že jednáte dobře, než za to, že jste udělali něco špatného“ (1Pt 3,16-17).

Tito hrdinní svědkové Krista se stávají solí země a světlem světa. Dokazují, že ďábelské moci zla je možné klást odpor pouhými zbraněmi dobroty a lásky. Mučednictví je nejvyšším ztělesněním evangelia naděje.

Jejich slavnostní blahorečení nesměruje k dodatečné pomstě, ale snaží se jen povzbudit nás, abychom přemáhali zlo dobrem, pamětliví Pánova slova, které převrací každou lidskou logiku: „Milujte své nepřátele, prokazujte dobro těm, kdo vás nenávidí, žehnejte těm, kdo vás proklínají, modlete se za ty, kdo vám ubližují“ (Lk 6,27-28).

Tertullián to komentuje: „Milovat přátele je obvyklé u všech, ale milovat nepřátele pouze u křesťanů.“²

A Ambrož dodává: „Zatímco Zákon nařizuje následnou pomstu, evangelium nabízí lásku namísto nepřátelství, dobrotivost namísto nenávisti, přání dobra namísto proklínání, vůči pronásledovatelům pomoc [...]. Oč dokonalejší je atlet, který neslyší urážku!“³

Mučedníci milují skutečně, nejen povrchně, a spolupracují tak na tom dobrém, co je v nepříteli. Vnášejí lásku tam, kde je nenávist, svornost tam, kde je rozdělení, pokoj tam, kde je válka, odpuštění tam, kde je urážka. Pobízejí lidskou společnost k usmíření a k bratrství v pokojném soužití. Tito mučedníci, oběti zla, které se neustále staví proti dobru, nás vyzývají, abychom byli milosrdní, pevní a ve své lásce bez hranic důslední.

Také dnes se nepřítel světla snaží potírat církev, ne až tak zabíjením křesťanů – i když v některých krajích se to stále děje –, jako spíš výsměchem, pohrdáním, odmítáním Ježíšova slova a Božích přikázání. Této vlně proti-evangelijní

² TERTULLIÁN, *Ad Scapulam*, 1,3.

³ AMBROŽ, *Expositio Evangelii Secundum Lucam*, 5,73.

nenávisti má křesťan čelit s odvahou, bez (falešných) lidských ohledů a má upevňovat ducha lásky. Ve věrnosti Kristu, který je cesta, pravda a život, vzdoruje trvalému ničení své identity příkladem mírného a milosrdného života.

2. Blahořečení 14 pražských mučedníků je tedy pobídkou, abychom čelili přílivu zla postojem odpuštění a bratrství, a tak abychom probouzeli dobro, jež je v kořenech každého lidského srdce.

Znesvěcení posvátného místa a zabití čtrnácti (Bohu) zasvěcených osob tragicky kontrastuje s jejich dobrým životem. Blahoslavení mučedníci nechovali nenávist, ale modlili se, pracovali a konali dobro. Byli pokornými svědky Kristovy lásky, jeho Kalvárie, jeho odpuštění.

Jejich blahořečení vlévá do našich myslí a našich srdcí postoje pokoje, bratrství a radosti. Dnes je tolik třeba pokojného soužití a porozumění. Seberme to jejich semeno dobra a umožněme, ať se stane majestátným stromem, který přináší květy a plody usmířeného a bratrského lidství.

Připomínejme toto utrpení v minulosti, aby všichni křesťané mohli kultivovat pokoj, porozumění, vzájemnou úctu, radost ze společného života bez nenávisti a hořkosti. Pro všechny je to cenná příležitost k obrácení a k návratu k dobru. Tímto blahořečením církev zapečetuje naše ústa „*slovem o usmíření*“ (2Kor 5,19).

Krev mučedníků není voláním po pomstě, ale zpěvem odpuštění, *magnificat*, zpěv chval Pánu. V této lidsky nevysvětlitelné velkodušnosti spočívá tajemství jejich vítězství nad zlem a výzva, abychom překonávali rozdělení a s naléhavostí pokračovali v církevním a sociálním nasazení, směřovaném ke společnému dobru a pokoji.

Právě to je dar, který blahoslavení mučedníci dávají církvi a lidské společnosti. Ukazují věčnou životní sílu dobra, nepostradatelný kvas pro usmířené, mírumilovné, dobré lidstvo.